

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Sanne Reijnen en Suzanne Groen	Datum	3 juni 2026
E-mail	sanne.reijnen@utrecht.nl	Kenmerk	34141749
Type brief	Voortgangsbrief	Onderwerp	Voortgang implementatie wet 'Van school naar duurzaam werk'
Bijlage(n)	-	Beleidsveld	Onderwijs, Werk & Inkomen

Geachte leden van de raad,

Met deze brief informeren wij u over de implementatie van de wet 'Van school naar duurzaam werk' en de voortgang op de implementatie van deze wet binnen de gemeente Utrecht.

Aanleiding

Op 1 januari 2026 is de wet 'Van school naar duurzaam werk' in werking getreden. Met deze wet krijgen scholen, doorstroompunten en gemeenten meer mogelijkheden om jongeren tot 27 jaar te ondersteunen bij de overgang van school naar werk en het behoud van werk. Onder de wettelijke term 'gemeenten' wordt in Utrecht de afdeling Werk en Inkomen verstaan. De dienstverlening van het doorstroompunt valt in Utrecht ook onder de gemeente, maar wordt in de wet beschreven als 'doorstroompunt'. In deze brief houden we verder de wettelijke terminologie aan. Het doel van deze wet is om de kansengelijkheid onder jongeren te vergroten. De wet richt zich op jongeren die, ongeacht de stand van de economie, moeite hebben om aan het werk te komen en te blijven. Het gaat dan primair om jongeren uit het praktijkonderwijs (pro), het voorgezet speciaal onderwijs (vso), de entreeopleiding (mbo-1), de basisberoepsopleiding (mbo bol-2) en voortijdig schoolverlaters (vsv'ers) tot 27 jaar. Daarbij wordt ruimte geboden voor maatwerk, zodat ondersteuning kan worden afgestemd op de behoeften van jongeren.

De wet bestaat uit vier samenhangende maatregelen:

- 1) Pro-scholen, vso-scholen en mbo-instellingen bieden aanvullende loopbaanbegeleiding tijdens het onderwijs en na diplomering gericht op de overgang naar vervolgonderwijs of werk;
- 2) Doorstroompunten bieden jongeren zonder startkwalificatie tot 27 jaar begeleiding terug naar school of werk;
- 3) Gemeenten bieden jongeren tot 27 jaar preventieve en passende ondersteuning;
- 4) Partijen werken verplicht samen in een aanvullend regionaal programma.

De afgelopen periode is zowel stedelijk als regionaal en in nauwe samenwerking met de scholen, gewerkt aan de uitwerking en implementatie van deze vier maatregelen. In deze raadsbrief lichten wij de maatregelen nader toe en beschrijven wij hoe hier – indien van toepassing – binnen de gemeente Utrecht invulling aan wordt gegeven.

1. Begeleiding door scholen

Pro-, vso- en mbo-scholen hebben met de inwerkingtreding van de wet 'Van school naar duurzaam werk' de taak gekregen om studenten die dit nodig hebben aanvullende loopbaanbegeleiding te bieden. Deze begeleiding is erop gericht om jongeren voor te bereiden op de overgang naar vervolgonderwijs of werk en kan – indien noodzakelijk – worden voortgezet tot één jaar (mbo) of twee jaar na diplomering (pro en vso). Op verzoek van de school kan de gemeente al tijdens de schoolperiode ondersteuning bieden gericht op arbeidsinschakeling. Scholen zijn wettelijk verplicht om een uniform, regionaal afgestemd overdrachtsdocument te gebruiken om jongeren over te dragen aan de gemeente.

Scholen zijn ook zelf verantwoordelijk voor het opstellen van beleid voor de aanvullende loopbaanbegeleiding. Een deel van de scholen in de regio Utrecht heeft dit inmiddels formeel vastgelegd. Andere scholen zijn nog bezig met de beleidsvorming en verwachten dit op korte termijn te kunnen afronden.

2. Begeleiding door doorstroompunten

Met de inwerkingtreding van de wet blijft het doorstroompunt verantwoordelijk voor het voorkomen van voortijdig schoolverlaten en het monitoren en begeleiden van jongeren zonder startkwalificatie richting school, werk of arbeidsmatige activering. Per 1 januari 2026 is de doelgroep uitgebreid van jongeren zonder startkwalificatie van 18 tot 23 jaar naar 18 tot 27 jaar. Naast deze leeftijdsuitbreiding zijn er ook een aantal uitzonderingen op de oude vsv-definitie gewijzigd (zie hiervoor p. 14 [kwartaalbrief onderwijs 4e kwartaal 2024 en 1e kwartaal 2025](#)). De taken van het doorstroompunt zijn daarmee omvangrijker geworden. De bijbehorende middelen vanuit het Rijk zijn toegenomen en worden berekend op basis van de vsv-risicoscore.

De doorstroomtaak wordt uitgevoerd door het doorstroompunt. De aanpak is in eerste instantie gericht op het voorkomen van uitval. Dit doen we door het verzuim van studenten te monitoren, in gesprek te gaan met de student op school en – indien nodig – een plan van aanpak te maken om het verzuim en uitval tegen te gaan. Zo komt verzuim en (dreigende) uitval vroegtijdig in beeld, waardoor we snel(ler) passende ondersteuning kunnen inzetten. Ook zetten we in op het voorkomen van uitval via uitstroomgesprekken in het pro, vso en op de entreeopleidingen. Om de samenwerking tussen scholen en doorstroompunt zo eenduidig mogelijk vorm te geven zijn er ook voor de doelgroep 23 tot 27 jaar regionale afspraken gemaakt over het melden en oppakken van verzuim door de onderwijsinstellingen. Wanneer in de loop van 2026 meer inzicht ontstaat in de omvang en aard van de ondersteuningsbehoefte van de uitbreiding van deze doelgroep, worden deze afspraken – indien nodig – verder aangescherpt. Tot nu toe zien we dat het aantal verzuimmeldingen in de leeftijdsgroep 23 tot 27 jaar relatief laag is ten opzichte van meldingen onder de 23 jaar.

Wanneer we uitval niet kunnen voorkomen, zetten we de Focusaanpak in. Via deze aanpak komen jongeren zonder startkwalificatie, zonder schoolinschrijving of zonder vorm van geregistreerd inkomen via monitoring in beeld. Via een outreachende aanpak (bijv. huisbezoeken) benaderen we alle jongeren binnen deze doelgroep, gaan we met hen in gesprek en bieden we hen – indien nodig – gerichte begeleiding naar school of werk. Dit doen we in verbinding met partners in de stad, zoals bijvoorbeeld het buurtteam. Met de inwerkingtreding van de nieuwe wet is deze doelgroep uitgebreid met jongeren van 23 tot 27 jaar. Vooralsnog benaderen we deze groep op dezelfde manier en bieden we hen dezelfde ondersteuning als jongeren tot 23 jaar. In deze fase is er nog onvoldoende bekend over de omvang en aard van hun ondersteuningsbehoefte. We verwachten voor de zomer alle Utrechtse jongeren in de doelgroep 23 tot 27 jaar benaderd te hebben met de Focus-aanpak. In de loop van 2026 wordt beoordeeld of aanpassing of aanscherping van de aanpak voor deze doelgroep noodzakelijk is.

3. Ondersteuning door gemeenten

Als gemeente krijgen we een centrale en versterkte taak in het begeleiden van jongeren naar duurzame arbeid. Deze rol bestaat uit het bieden van preventieve en passende ondersteuning voor jongeren tot 27 jaar, die niet in staat zijn om voltijds onderwijs te volgen, of wanneer voltijds onderwijs niet geschikt is, ongeacht of ze een beroep doen op de bijstand. Via een uniform, regionaal afgestemd overdrachtsdocument, kunnen scholen deze jongeren overdragen aan de gemeente.

Datum 3 juni 2026
Ons kenmerk 34141749

Naar aanleiding van de wet 'Van school naar duurzaam werk' wordt binnenkort aan uw raad een voorstel tot wijziging van de re-integratieverordening voorgelegd, waarmee¹ uit de wetsdoelgroep, met een complexe hulpvraag in de zoektocht naar werk, toegang krijgt tot integrale dienstverlening van Werk en Inkomen. In afwachting van de besluitvorming is per 1 januari 2026 gestart met een tijdelijke uitvoeringspraktijk om uitvoering te kunnen geven aan de nieuwe wettelijke taak. De voorgestelde wijzigingen treden, na vaststelling door uw raad, met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2026 in werking. Deze begeleiding wordt afgestemd op de individuele ondersteuningsbehoefte van de jongere en kent verschillende intensiteitsniveaus: van het verhelderen van de hulpvraag en het bieden van basisbegeleiding, zoals het wegnemen van belemmeringen richting werk, ondersteuning bij arbeidsoriëntatie en sollicitatievaardigheden tot aan intensievere vormen van begeleiding, waaronder jobcoaching, gericht op het verkrijgen en duurzaam behouden van werk, met ondersteuning op en rondom de werkplek. Waar nodig en financieel mogelijk, kan aanvullend aanbod worden ingezet om de jongere naar duurzaam werk of een passende vorm van scholing te begeleiden, met als doel dat de jongere op duurzame wijze financieel zelfredzaam wordt.

Vooralsnog hebben we geen beleidsmatige kaders vastgelegd ten aanzien van het aanbod van re-integratievoorzieningen voor jongeren tot 27 jaar. In deze fase willen wij ervaring opdoen en inzicht krijgen in de aard en omvang van de ondersteuningsbehoefte van deze doelgroep. In de loop van 2026 wordt zowel stedelijk als regionaal geëvalueerd of aanpassing van de aanpak voor deze doelgroep noodzakelijk is.

4. Gezamenlijk regionaal programma

Scholen, gemeenten en doorstroompunten werken niet alleen vanuit hun eigen wettelijke taken, maar werken op grond van de wet ook samen in een regionaal programma om voortijdig schoolverlaten te voorkomen en jongeren beter te begeleiden van school naar werk. In de regio Utrecht is dit uitgewerkt in het programma 'Samen Sterk voor Jong Talent', gebaseerd op een gedeelde ambitie, regionale inzichten en ervaringen uit eerdere programma's en trajecten.

Het programma richt zich op drie hoofdlijnen:

1. Overstap en oriëntatie: extra steun bij kwetsbare overstappen, zoals van v(s)o naar het mbo, en hulp bij loopbaanoriëntatie en een goede start.
2. Ondersteuning op school: aanvullende begeleiding op v(s)o- en mbo-scholen om uitval te voorkomen, met samenwerking tussen professionals op en rond de school.
3. Op weg naar werk: begeleiding bij de stap naar werk en het behouden ervan, en het vergroten van passende stage- en leerwerkplekken.

Daarnaast wordt er gewerkt aan een sterk regionaal netwerk dat de uitvoering ondersteunt, met aandacht voor goede samenwerking, afstemming met andere domeinen en praktische randvoorwaarden zoals monitoring, communicatie, kennisdeling en jongerenparticipatie.

Pilotteam samenwerking Werk & Inkomen (W&I) en doorstroompunt (Focus-aanpak²)

In het verlengde van de wet, werken we binnen Utrecht op dit moment aan de aanvullende stedelijke ambitie om tot een meer integrale dienstverlening voor jongeren te komen. Dit doen we door middel van een integraal pilotteam. Het doel van deze pilot is tweeledig. Enerzijds willen we ervoor zorgen dat (1) de jongere meer centraal staat in onze dienstverlening. Anderzijds is de pilot erop gericht dat (2) iedere jongere op eenzelfde wijze wordt geholpen ongeacht via welke voorkeur een jongere bij ons binnenkomt en (3) toegang heeft tot dezelfde integrale dienstverlening. De pilot loopt tot eind oktober 2026, waarna we de inzichten uit de pilot vertalen naar onze reguliere dienstverlening.

¹ Naast de primaire doelgroep van jongeren uit het praktijkonderwijs (pro), het voorgezet speciaal onderwijs (vso), de entreeopleiding (mbo-1), de basisberoepsopleiding (mbo bol-2) en voortijdig schoolverlaters (vsv'ers)²⁰²¹ tot 27 jaar, vallen ook scholieren uit het reguliere vo, vavo, mbo-3 en mbo-4 én studenten uit het hbo en wo met een arbeidsbeperking via een kanbepaling onder de Wet van school naar duurzaam werk.

² De Focusaanpak is de unieke, outreachende aanpak waarmee we in Utrecht alle jongeren zonder startkwalificatie, schoolinschrijving of vorm van geregistreerd inkomen benaderen en - waar nodig - gerichte ondersteuning bieden richting school of werk.

Burgemeester en wethouders

Datum 3 juni 2026
Ons kenmerk 34141749

Vooruitblik en vervolg

Begin 2027 informeren wij uw raad via de voortgangsbrief Onderwijs over verdere ontwikkelingen omtrent de begeleiding door het doorstroompunt (o.a. Focusaanpak) voor de doelgroep 23-27 jaar. In de dashboardbrief Werk & Inkomen houden we uw raad op de hoogte over de ontwikkelingen rondom de preventieve inzet op het gebied van Werk en Inkomen.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,